

Denk Groen PostEurop

Onno Jager

DATUM UITGIFTE

25 april 2016

SAMENVATTING

PostNL geeft op 25 april 2016 het postzegelvel **Denk groen** uit met de waarde aanduiding Internationaal 1. Op vijf postzegels staat een afbeelding van Doxia Sergidou van Cyprus Post, de andere vijf postzegels, de typografie en de velrand zijn ontworpen door het bureau Beukers Scholma uit Haarlem. Elk jaar worden dergelijke Europapostzegels uitgegeven, een initiatief van PostEurop. De afbeelding van Doxia Sergidou toont een roller die de wereld groen verft, op de door Beukers Scholma ontworpen postzegel staat een afbeelding van een innovatieve VANMOOF-fiets. De ontwerpers kozen met opzet voor een dergelijk vernieuwend fietsenmerk. "Want om groen te kunnen denken en doen", aldus Marga Scholma, "is innovatie noodzakelijk. Zo laten we de toekomst zien, geen nostalgie dus. Het resultaat is een simpel en krachtig postzegelbeeld dat goed aansluit op het verhalende karakter van de verfrrollerpostzegel."

POSTZEGEL

De samenwerkende postbedrijven in Europa geven sinds 1956 (Europa-)postzegels uit met een gemeenschappelijk thema. Voor 2016 luidt het thema 'Think Green'. Het onderwerp voor de postzegels wordt ieder jaar vastgesteld door PostEurop, de organisatie waarin 52 Europese postbedrijven samenwerken. Anders dan in vorige jaren is voor 2016 een vast element verplicht gesteld, namelijk een afbeelding die gekozen werd uit inzendingen van alle deelnemende landen. De winnende afbeelding is gemaakt door Doxia Sergidou in opdracht van Cyprus Post. Naast dit vaste gegeven mag ieder land het ontwerp van een tweede postzegel, de typografie en de velrand zelf invullen. Het Nederlandse postzegelvel **Denk groen** met tien postzegels met de waarde aanduiding Internationaal 1 is in opdracht van PostNL ontworpen door het bureau Beukers Scholma uit Haarlem.

ONTWERP

Het postzegelvel **Denk groen** bestaat uit vijf postzegels met de voorgeschreven afbeelding en vijf postzegels met een ontwerp van het bureau Beukers Scholma. Op beide postzegels hebben Haico Beukers en Marga Scholma dezelfde typografie toegepast. De voorgeschreven afbeelding laat zien hoe een hand met een verfrroller de wereld groen verft waardoor sombere huizen en donkere wolken plaatsmaken voor een lichte plek met bomen, vogels, duurzame gebouwen en windmolens. Op de door Beukers Scholma ontworpen postzegel staat een afbeelding van een innovatieve fiets van het nieuwe Nederlandse merk VANMOOF, terwijl de titel van het postzegelvel als een lichtbundel uit de koplamp straalt. De fiets is in een blauw vlak geplaatst, dat deels wordt overlapt door een transparant geel vlak zodat de fiets door de menging van kleuren tegen een groene achtergrond staat. De stroken van het gele vlak met de typografie keren op de andere postzegel terug. Op de velrand bovenaan staat de titel van het postzegelvel tegen een achtergrond van soortgelijke blauwe, gele en groene stroken. Het gebruikte lettertype is de Avenir uit 1988 van Adrian Frutiger.

ONTWERPER

Voor het bureau Beukers Scholma was de uitdaging om met gebruik van de voorgeschreven afbeelding een eigen draai aan het postzegelvel te geven. "Niet alle postorganisaties in Europa doen dat. Maar het laten ontwerpen van een eigen tweede postzegel past wel bij PostNL, gezien de grote traditie op het gebied van kunst en vormgeving", aldus Haico Beukers. "Voor ons was de opdracht om de twee post-

zegels zo goed mogelijk op elkaar te laten aansluiten."

Het uitgangspunt bij die zoektocht was voor de twee ontwerpers in wezen hetzelfde als bij al hun werk. Marga Scholma: "Ofwel, keep it simple en maak beelden met een iconisch karakter. Wat betreft de boodschap hebben we het bescheiden gehouden. Het is niet zo dat Nederland koploper op het gebied van duurzaamheid is, dus dat wilden we ook niet uitstralen. Maar wat we wel met ons allen in dit land goed doen, is op de fiets stappen. En wat is er groener en Nederlandser dan een fiets?"

De ontwerpers kozen met opzet voor een nieuw en vernieuwend fietsenmerk als VANMOOF. "Want om groen te kunnen denken en doen", aldus Marga, "is innovatie noodzakelijk. Zo laten we de toekomst zien, geen nostalgie dus. Het resultaat is een simpel en krachtig postzegelbeeld dat toch goed aansluit op het verhalende karakter van de andere postzegel."

De contouren van het fietsmodel S5 van VANMOOF zijn afgebeeld tegen twee kleurvlakken geel en blauw die elkaar deels overlappen, waardoor een groen vlak ontstaat. "Frisse kleuren, waarbij het blauw voor de lucht staat", zegt Haico Beukers, "en het geel voor een korenveld. Door de gele stroken op de andere postzegel te laten terugkeren en door voor het verfrollerbeeld dezelfde maatvoering te gebruiken, trek je beide afbeeldingen naar elkaar toe. Ook ontstaat zo eenzelfde kader voor de typografie. Verder vonden we het een mooie gelegenheid om, gezien het thema, ook de barcode groen te kleuren."

Het gebruik van de kleurvlakken is ook een ode aan de Nederlandse kunst- en ontwerptraditie. Haico: "Ik denk dan aan de composities van kunstenaars als Piet Mondriaan en de ontwerpen van Piet Zwart, die baanbrekend werk heeft verricht met het toepassen van grafische technieken onder andere door het gebruik van transparante kleurvlakken over beeld. Dat wilden we hier laten terugkeren. Daarbij past een letter als de Avenir uitstekend vanwege de nuchtere uitstraling, net zo straight als de fiets."

Over het ontwerpbureau

Haico Beukers (1960) en Marga Scholma (1966) zijn sinds 1997 partners binnen Beukers Scholma, gevestigd in Haarlem. Het ontwerpbureau werkt voornamelijk ten behoeve van architectuur en stedenbouw en voor de culturele sector, maar ook voor gemeentelijke instellingen en het bedrijfsleven. Tot de klantenkring behoren organisaties als de Anne Frank Stichting, gemeente Amsterdam Dienst Ruimtelijke Ordening, nai010 uitgevers (onder andere boeken voor Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Stedelijk Museum Amsterdam en TU Delft), de Nieuwe Kerk Amsterdam, PostNL, Rabobank Nederland, historisch onderzoeksbureau Stad en Bedrijf, stedenbouwkundig bureau SteenhuisMeurs en Japanmuseum SieboldHuis.

Haico Beukers studeerde van 1977 tot 1983 grafisch ontwerpen aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, Marga Scholma volgde dezelfde studierichting van 1985 tot 1990, maar dan aan de Academie Minerva in Groningen. Tussen hun afstuderen en de start van hun eigen bureau deden zij beiden ervaring op bij andere bureaus, respectievelijk als partner en als senior designer. Beiden zijn actief in het veld als juryleden voor verschillende prijzen op het gebied van ontwerpen en architectuur en zij adviseren regelmatig studenten van Academie Minerva in Groningen.

Het bureau Beukers Scholma ontwierp al eerder postzegels voor PostNL, waaronder Panorama Mesdag (1995), Honderd voor uw zaken (1997), Splitsing KPN (1998), Nationale Weken van de Kaart (2003), Grenze-loos Nederland: Japan (2014) en Scheepsmodellen van het Maritiem Museum (2015). Ook werd het ontwerp van de port-betaald-zegels met de tulp en haring door hen gemaakt en de baliefraankeerstroken. Voor het postzegelvel Grenze-loos Nederland: Japan won het bureau een Silver Award in het kader van de European Design Awards 2015.

VERKOOP/GELDIGHEID

De geldigheidstermijn is onbepaald.

WAARDE

Op de postzegels **Denk groen** staat Internationaal 1, bedoeld voor post tot 20 gram met een bestemming binnen Europa.